

ĐẢNG BỘ KHÔI
DOANH NGHIỆP TRUNG ƯƠNG
ĐẢNG ỦY
TẬP ĐOÀN ĐIỆN LỰC VIỆT NAM

ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM

Hà Nội, ngày 21 tháng 3 năm 2023

Số: ~~1070~~- CV/ĐU

V/v tuyên truyền kỷ niệm 80 năm ngày ra đời
“Đề cương về Văn hóa Việt Nam” (1943-2023)

- Kính gửi: - Cấp uỷ các tổ chức Đảng trực thuộc,
- BCH Công đoàn Điện lực Việt Nam,
- BCH Đoàn Thanh niên Tập đoàn,
- Trung tâm Thông tin Điện lực.

“Đề cương Văn hóa Việt Nam” do đồng chí Tổng Bí thư Trường Chinh soạn thảo và được thông qua tại Hội nghị Ban Thường vụ Trung ương, tháng 2 năm 1943 (đính kèm công văn), là văn kiện có tính cương lĩnh đầu tiên của Đảng về văn hóa, đề cập toàn diện và sâu sắc những vấn đề có tính chất nền tảng về nguyên tắc, phương châm, phương hướng xây dựng nền văn hóa Việt Nam xã hội chủ nghĩa. Trong 80 năm qua, những nội dung, giá trị cốt lõi của Đề cương được Đảng ta không ngừng kế thừa, vận dụng và phát triển để từng bước hoàn thiện tư duy lý luận và nâng cao năng lực lãnh đạo, chỉ đạo thực tiễn trong lĩnh vực văn hóa, văn nghệ. Tiếp tục triển khai thực hiện nghị quyết đại hội đảng bộ các cấp và Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng; thực hiện ý kiến chỉ đạo của đồng chí Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng và các đồng chí lãnh đạo Đảng, Nhà nước tại Hội nghị Văn hóa toàn quốc triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng (24/11/2021) và công văn số 296-CV/BTGDUK, ngày 09/3/2023 về tuyên truyền kỷ niệm 80 năm ngày ra đời “Đề cương về Văn hóa Việt Nam” (1943-2023), Ban Thường vụ Đảng uỷ Tập đoàn yêu cầu:

1. Trung tâm Thông tin Điện lực:

- Đăng tải lên trang thông tin điện tử Tập đoàn “Đề cương về văn hóa Việt Nam” năm 1943 của Trung ương Đảng;

- Đăng tải trên trang thông tin điện tử, trang mạng xã hội của Tập đoàn về các sự kiện trọng điểm về công tác văn hóa, văn nghệ như: “Hội nghị sơ kết triển khai chỉ đạo của Đồng chí Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng tại Hội nghị Văn hóa toàn quốc năm 2021 do Ban Tuyên giáo Trung ương chủ trì, phối hợp với Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch và các cơ quan liên quan thực hiện trong năm 2023; các chương trình diễn đàn, tọa đàm trao đổi, chương trình văn hóa, nghệ thuật về chủ đề 80 năm “Đề cương về văn hóa Việt Nam” (1943-2023) do Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch phối hợp với các Liên hiệp các Hội văn học, nghệ thuật Việt Nam và các cơ quan liên quan thực hiện từ tháng 01/2023 đến tháng 3/2023; Tọa đàm (hội thảo) với chủ đề: “Từ Đề cương về văn hóa Việt Nam đến lý luận văn nghệ Việt Nam thời kỳ đổi mới và hội

nhập” do Hội đồng Lý luận, phê bình văn học, nghệ thuật Trung ương tổ chức, dự kiến trong tháng 3/2023.

- Tiếp tục tuyên truyền, đăng tải về những thành tựu, kết quả nổi bật về xây dựng, phát triển văn hóa, con người Việt Nam trong 80 năm qua và trong 35 năm thực hiện đường lối đổi mới đất nước dưới sự lãnh đạo của Đảng; vinh danh những chiến sỹ cách mạng ưu tú xuất thân từ những người thợ điện như: Tôn Đức Thắng (thợ máy Nhà đèn Chợ Quán), Lê Hồng Phong, Phạm Hồng Thái (nhà máy điện Vinh), Nguyễn Đức Cảnh, Lương Khánh Thiện (nhà máy điện Hải Phòng và Yên Phụ)... và nhiều tấm gương trung kiên khác vào dịp kỷ ngày sinh các đồng chí, đồng thời đăng tải bài viết về những mô hình hay, những cách làm sáng tạo, những gương điển hình tiên tiến trong xây dựng, bảo tồn và phát huy những giá trị, bản sắc văn hóa, con người Việt Nam nói chung, người lao động trong Ngành Điện nói riêng (Ban Truyền thông chủ trì cung cấp thông tin, tư liệu phục vụ đăng tải).

- Chủ động điểm báo tin bài trên các phương tiện truyền thông và mạng xã hội, phát hiện và gửi thông tin bất lợi báo cáo cấp có thẩm quyền để thực hiện các biện pháp ngăn chặn, xử lý xấu độc, tiêu cực.

2. Cấp ủy các tổ chức đảng trực thuộc, Ban Chấp hành Công đoàn Điện lực Việt Nam, Ban Chấp hành Đoàn Thanh niên Tập đoàn:

- Căn cứ “*Đề cương về văn hóa Việt Nam*” năm 1943 và những tư liệu tài liệu, thông tin được đăng trên trang thông tin điện tử, trang mạng xã hội của Tập đoàn về nội dung văn hóa văn nghệ để tuyên truyền tại đơn vị, tổ chức mình thông qua các hình thức phù hợp (*lưu ý phổ biến, tuyên truyền trong sinh hoạt thường kỳ của cấp ủy, chi bộ và tổ chức đoàn thể, trên trang thông tin điện tử và các tài liệu, ấn phẩm tuyên truyền khác của đơn vị, tổ chức*).

- Triển khai nghiêm túc Kế hoạch về công tác văn hóa - văn nghệ; Hướng dẫn công tác thông tin, tuyên truyền hàng năm của Đảng ủy Tập đoàn; Chuyên đề toàn khóa và chuyên đề hàng năm của Đảng ủy Tập đoàn về thực hiện Kết luận số 01-KL/TW, ngày 18/5/2021 của Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW “về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”.

- Phối hợp và huy động sự tham gia của lực lượng báo cáo viên, tuyên truyền viên, cộng tác viên dư luận xã hội trong toàn Tập đoàn để cùng tham gia có hiệu quả công tác tuyên truyền về bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch cũng như lan tỏa các quan điểm của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước về phát triển văn hóa - văn nghệ; xây dựng con người Việt Nam nói chung và hình ảnh người lao động Ngành Điện nói riêng nhằm quảng bá hình ảnh EVN chuyên nghiệp, hiện đại, thân thiện; văn hóa EVN giàu truyền thống, nhân văn; người EVN sáng tạo, tận tâm, đoàn kết và nỗ lực hoàn thành nhiệm vụ.

- Tiếp tục thực hiện Nghị quyết số 12-NQ/ĐU, ngày 02/7/2021 của Đảng ủy Tập đoàn về đẩy mạnh thực thi văn hóa doanh nghiệp trong Tập đoàn Điện lực Việt Nam giai đoạn 2021-2025./.

Nơi nhận: *vt*

- Như trên,
- BTV Đảng ủy Khối (b/c),
- Lưu: VTĐU, Ban TT.

**T/M BAN THƯỜNG VỤ
PHÓ BÍ THƯ THƯỜNG TRỰC**

Nguyễn Hữu Tuấn

ĐỀ CƯƠNG VỀ VĂN HOÁ VIỆT NAM

(Năm 1943 của T.U.)

CÁCH ĐẶT VẤN ĐỀ

1. Phạm vi vấn đề: Văn hoá bao gồm cả tư tưởng, học thuật, nghệ thuật.

2. Quan hệ giữa văn hoá và kinh tế, chính trị: nền tảng kinh tế của một xã hội và chế độ kinh tế dựng trên nền tảng ấy quyết định toàn bộ văn hoá của xã hội kia (hạ tầng cơ sở quyết định thượng tầng kiến trúc).

3. Thái độ Đảng Cộng sản Đông Dương đối với vấn đề văn hoá:

a) Mặt trận văn hoá là một trong ba mặt trận (kinh tế, chính trị, văn hoá) ở đó người cộng sản phải hoạt động.

b) Không phải chỉ làm cách mạng chính trị mà còn phải làm cách mạng văn hoá nữa.

c) Có lãnh đạo được phong trào văn hoá, Đảng mới ảnh hưởng được dư luận, việc tuyên truyền của Đảng mới có hiệu quả.

LỊCH SỬ VÀ TÍNH CHẤT VĂN HOÁ VIỆT NAM

1. Các giai đoạn trong lịch sử văn hoá Việt Nam.

a) Thời kỳ Quang Trung trở về trước: văn hoá Việt Nam có tính chất nửa phong kiến, nửa nô lệ, phụ thuộc vào văn hoá Trung Quốc.

b) Thời kỳ từ Quang Trung đến khi đế quốc Pháp xâm chiếm, văn hoá phong kiến có xu hướng tiểu tư sản.

c) Thời kỳ từ Pháp sang xâm chiếm đến nay: văn hoá nửa phong kiến, nửa tư sản và hoàn toàn có tính cách thuộc địa (chú ý phân biệt mấy giai đoạn trong thời kỳ này).

2. Tính chất văn hoá Việt Nam hiện tại: văn hoá Việt Nam hiện nay về hình thức là thuộc địa, về nội dung là tiền tư bản.

Chiến tranh và xu trào văn hoá hiện nay: ảnh hưởng của văn hoá phát xít làm cho tính chất phong kiến, nô dịch trong văn hoá Việt Nam mạnh lên, nhưng đồng thời chịu ảnh hưởng của văn hoá tân dân chủ, xu trào văn hoá mới của Việt Nam đang cố vượt hết mọi trở lực để nảy nở (văn nghệ bất hợp pháp).

NGUY CƠ CỦA VĂN HOÁ VIỆT NAM DƯỚI ÁCH PHÁT XÍT NHẬT - PHÁP

1. Những thủ đoạn phát xít trói buộc văn hoá và giết chết văn hoá Việt Nam:

a) Chính sách văn hoá của Pháp:

- Đàn áp các nhà văn hoá cách mạng dân chủ chống phát xít.

- Ra tài liệu tổ chức các cơ quan và các đoàn thể văn hoá để nhồi sọ.

- Kiểm duyệt rất ngặt những tài liệu văn hoá.

- Mua chuộc và hăm dọa các nhà văn hoá.

- Mật thiết liên lạc với tôn giáo để truyền bá văn hoá trung cổ, văn hoá ngu dân, v.v..

- Tuyên truyền chủ nghĩa đầu hàng và chủ nghĩa ái quốc mù quáng và hẹp hòi (chauvinisme).

- Làm ra vẻ sẵn sóc đến trí dục, thể dục và đức dục cho dân.

b) Chính sách văn hoá của Nhật:

- Tuyên truyền chủ nghĩa Đại Đông Á.
- Gây ra một quan niệm cho người Nhật là cứu tinh của giống da vàng và văn hoá Nhật Bản chiếu rọi những tia sáng văn minh tiến bộ cho các giống nòi Đại Đông Á, v.v..
- Tìm hết cách phô trương và giới thiệu văn hoá Nhật Bản (triển lãm, diễn thuyết, đặt phòng du lịch, viện văn hoá, trao đổi du học sinh, mời nghệ sĩ Đông Dương sang thăm nước Nhật, mở báo chí tuyên truyền, tổ chức ca kịch, chiếu bóng ...).
- Đàn áp các nhà văn chống Nhật và mua chuộc các nhà văn có tài.

2. Tiền đề văn hoá Việt Nam: hai ức thuyết:

- Nền văn hoá phát xít (văn hoá trung cổ và nô dịch hoá) thắng thì văn hoá dân tộc Việt Nam nghèo nàn thấp kém.
- Văn hoá dân tộc Việt Nam sẽ do cách mạng dân chủ giải phóng thắng lợi mà được cởi mở xiềng xích và sẽ đuổi kịp văn hoá tân dân chủ thế giới. Hai ức thuyết, cái nào sẽ trở nên sự thực? Căn cứ vào điều kiện kinh tế, chính trị, xã hội hiện nay, cách mạng dân tộc Việt Nam nhất quyết sẽ làm cho ức thuyết thứ hai trở nên sự thực.

VẤN ĐỀ CÁCH MẠNG VĂN HOÁ VIỆT NAM

1. Quan niệm của người cộng sản về vấn đề cách mạng văn hoá:

- a) Phải hoàn thành cách mạng văn hoá mới hoàn thành được cuộc cải tạo xã hội.
- b) Cách mạng văn hoá muốn hoàn thành phải do Đảng Cộng sản Đông Dương lãnh đạo.
- c) Cách mạng văn hoá có thể hoàn thành khi nào cách mạng chính trị thành công (cách mạng văn hoá phải đi sau

cách mạng chính trị. Những phương pháp cải cách văn hoá đề ra bấy giờ chỉ là dọn đường cho cuộc cách mạng triệt để mai sau).

2. Nền văn hoá mà cuộc cách mạng văn hoá Đông Dương phải thực hiện sẽ là văn hoá xã hội chủ nghĩa.

3. Cách mạng văn hoá Việt Nam và cách mạng dân tộc giải phóng:

a) Cách mạng văn hoá ở Việt Nam phải dựa vào cách mạng dân tộc giải phóng mới có điều kiện phát triển.

b) Cách mạng dân tộc giải phóng Việt Nam chỉ có thể trong trường hợp may mắn nhất đưa văn hoá Việt Nam tới trình độ dân chủ và có tính chất dân tộc hoàn toàn độc lập dựng nên một nền văn hoá mới.

c) Phải tiến lên thực hiện cách mạng xã hội ở Đông Dương, gây dựng một nền văn hoá xã hội ở khắp Đông Dương.

4. Ba nguyên tắc vận động cuộc vận động văn hoá nước Việt Nam trong giai đoạn này:

a) Dân tộc hoá (chống mọi ảnh hưởng nô dịch và thuộc địa khiến cho văn hoá Việt Nam phát triển độc lập).

b) Đại chúng hoá (chống mọi chủ trương hành động làm cho văn hoá phản lại đông đảo quần chúng hoặc xa đông đảo quần chúng).

c) Khoa học hoá (chống lại tất cả những cái gì làm cho văn hoá trái khoa học, phản tiến bộ).

Muốn cho ba nguyên tắc trên đây thắng, phải kịch liệt chống những xu hướng văn hoá bảo thủ, chiết trung, lập dị, bí quan, thần bí, duy tâm, v.v.. Nhưng đồng thời cũng phải chống xu hướng văn hoá quá trốn của bọn tởrtrít.

5. Tính chất của nền văn hoá mới Việt Nam: văn hoá mới Việt Nam do Đảng Cộng sản Đông Dương lãnh đạo chủ trương chưa phải là văn hoá xã hội chủ nghĩa hay văn hoá Xôviết (như văn hoá Liên Xô chẳng hạn).

Văn hoá mới Việt Nam là một thứ văn hoá có tính chất dân tộc về hình thức và tân dân chủ về nội dung. Chính vì thế nó cách mạng nhất và tiến bộ nhất ở Đông Dương trong giai đoạn này.

**NHIỆM VỤ CẤP KẤP CỦA NHỮNG NHÀ VĂN HOÁ
MÁC XÍT ĐÔNG DƯƠNG VÀ NHẤT LÀ NHỮNG NHÀ VĂN HOÁ
MÁC XÍT VIỆT NAM**

I- Mục đích trước mắt

- Chống lại văn hoá phát xít phong kiến, thoái bộ, nô dịch, văn hoá ngu dân và phỉnh dân.
- Phát huy văn hoá tân dân chủ Đông Dương.

II- Công việc phải làm

a) Tranh đấu về học thuyết, tư tưởng (đánh tan những quan niệm sai lầm của triết học Âu, Á, có ít nhiều ảnh hưởng tai hại ở ta: triết học Khổng, Mạnh, Đêcác (Descartes), Bécông (Bergson), Căng (Kant), Nitsơ (Niesche), v.v. ; làm cho thuyết duy vật biện chứng và duy vật lịch sử thắng.

b) Tranh đấu về tông phái văn nghệ (chống chủ nghĩa cổ điển, chủ nghĩa lãng mạn, chủ nghĩa tự nhiên, chủ nghĩa tượng trưng, v.v.) làm cho xu hướng tả thực xã hội chủ nghĩa thắng.

c) Tranh đấu về tiếng nói, chữ viết:

- 1- Thống nhất và làm giàu thêm tiếng nói;
- 2- Ấn định mẹo văn ta;
- 3- Cải cách chữ quốc ngữ, v.v..

III- Cách vận động

a) Lợi dụng tất cả khả năng công khai và bán công khai để:

- 1- Tuyên truyền và xuất bản.

2- Tổ chức các nhà văn.

3- Tranh đấu giành quyền lợi thực tại cho các nhà văn, nhà báo, nghệ sĩ, v.v..

4- Chống nạn mù chữ, v.v..

b) Phối hợp mật thiết phương pháp bí mật và công khai thống nhất mọi hoạt động văn hoá tiến bộ dưới quyền lãnh đạo của đảng vô sản mácxít.

Văn kiện Đảng 1930 - 1945,

Ban Nghiên cứu Lịch sử Đảng Trung ương
xuất bản, Hà Nội, 1977, t.III, tr.363-368.